

DECEMBER v Maksu

MAKS
knjigarna
kavarna

10.
sreda

18.00

Evropske prestolnice kulture – dan potem pogovorni večer

Sodelujejo: **Jaro Veselinovič**, antropolog (ZRC SAZU), **Giustina Selvelli**, antropologinja in jezikoslovka, in **Saša Poljak Istenič**, etnologinja (ZRC SAZU).

Kaj ostane, ko cirkus odide iz mesta? To vprašanje bo izhodišče za pogovor Saše Poljak Istenič z antropologoma Giustino Selvelli in Jarom Veselinovičem, ki sta raziskovala Evropske prestolnice kulture (EPK) na različnih koncih Evrope – od Plovdiva in Novega Sada do Reke in Nove Gorice. Razpravljali bomo o zasnovi, izvedbi in zapuščini teh projektov, analizirali vlogo lokalnih akterjev in vključevanje različnih skupin v program ter razmišljali o vplivu Evropske unije na oblikovanje programa EPK. Kako so si mesta ob prijavi projekta zamišljala svojo prihodnost? Kaj pa ostane po koncu EPK? Kaj v mestih živi naprej – in kaj izgine?

Pogovor bo potekal v slovenskem in italijanskem jeziku s simultanim tolmačenjem v oba jezika.

Dogodek v okviru projekta Episkop mejnosti: Premislek o goriških preteklostih in prihodnostih ob evropski prestolnici kulture, Nova Gorica 2025.

16.
torek

18.00

Gregor Božič in Barbara Ogrič Markez: Sadje sonca

predstavitev knjige

Z avtorjem Gregorjem Božičem se bo pogovarjala **Renata Lapajne**.

Vljudno vabljeni na predstavitev tretje, slovensko-angleške izdaje knjige *Sadje sonca*, ilustriranega popisa starih sadnih sort v Brdih in širši goriški regiji. Avtorj knjige je Gregor Božič, filmski režiser, direktor fotografije in raziskovalec starih sadnih sort, oblikovalka Barbara Ogrič Markez pa je knjigo tudi ilustrirala.

Monografija je nastala na podlagi več kot desetletne raziskave in opozarja na neprecenljivo vrednost ogrožene naravne in kulturne dediščine. Prinaša ilustracije in opise lastnosti več kot 60 sadnih sort ter prinaša specifične spomine in zgodbe starejših prebivalcev pokrajine, povezane s sadjem in sadnim drevjem. Knjiga je hkrati oblikovalsko umetniško delo, nastala z ilustratorsko senzibilnostjo, doslednostjo in uravnoteženostjo ter posebnimi tiskarskimi tehnikami, ki odražajo krhkost in minljivost popisane dediščine. Natisnjena je v 500 izvodih in bo služila kot protokolarno darilo EPK 2025, na prodaj pa bo zgolj v knjigarni Maks v Novi Gorici.

2.
torek

18.00

Giuseppe Zigaine: Pasolini in smrt

predstavitev knjige

Sodelujeta: **Zdravko Duša**, urednik in **Miklavž Komelj**, pisec spremne besede.

V spomin in počastitev Pier Paola Pasolinija bomo predstavili slovenski prevod knjige *Pasolini in smrt* avtorja slikarja in filozofa Giuseppeja Zigaine. Zigainova knjiga *Pasolini in smrt* je provokativen esej, v katerem avtor razlaga nasilno smrt Pier Paola Pasolinija kot del njegovega umetniškega projekta in celo kot ritualno dejanje samožrtvovanja. Z izjemno natančnostjo analizira Pasolinijeva dela, njegove alkimistične in mitične motive ter ustvarjalne postopke, pri čemer se opira na Jungovo, Eliadejevo in Freudovo misel. Čeprav knjiga zanemari politično ozadje Pasolinijevega umora, ostaja dragocena zaradi izvirnega vpogleda v njegovo ustvarjalnost, odnos med umetnostjo in mitom ter razumevanje Pasolinijeve poetike kot globoko sakralnega in alkimističnega procesa.

Sodelovanju z založbo eBesede.

12.
petek

18.00

Kulturna in jezikovna dediščina Goriške s predstavitvijo najnovejše številke revije *Borc San Roc* in monografije Vannija Feresina *Costumanze Goriziane / Goriški običaji / Costumanzis Gurizanis*

pogovorni večer

Sodelujejo: **Vanni Feresin**, avtor in urednik, **Matej Tratnik**, **Andrej Drosghig** in **Luca Olivo**, avtorji posameznih prispevkov in **Matej Šekli**, povezovalc. Nastopajoče bo predstavila **Neva Makuc**.

Predstavljeni bosta dve publikaciji, ki ju je izdalo društvo *Centro per la Conservazione e Valorizzazione delle Tradizioni Popolari di Borgo San Rocco* 'Center za ohranjanje in ovrednotenje ljudske tradicije v Podturnu' iz Gorice: najnovejša številka revije *Borc San Roc* (št. 37, 2025), v kateri se kot jezik prispevkov poleg italijanščine in furlanščine od lani pojavlja tudi slovenščina, ter italijansko-slovensko-furlanska trijezična publikacija *Costumanze Goriziane / Goriški običaji / Costumanzis Gurizanis*.

Pogovor bo potekal v slovenskem, italijanskem in furlanskem jeziku. Poskrbljeno bo za konsekvitvni prevod povzetkov vprašanj in odgovorov v navedene jezike.

V sodelovanju s Centrom za ohranjanje in ovrednotenje ljudske tradicije v Podturnu iz Gorice.

3.
sreda

19.00

Romeo Toffanetti: Nathan Never

predstavitev umetnine meseca decembra

in dvanajstega poglavja Episkopa

Sodelujejo: **Klavdija Figelj**, umetnostna zgodovinarica in kuratorica, in **Romeo Toffanetti**, stripar, slikar in režiser.

Klavdija Figelj se bo z ilustratorjem Romeom Toffanettijem pogovarjala o deveti umetnosti – stripu ter predvsem o viziji Nove Gorice in Gorice v futurističnem svetu Nathana Neverja. Predstavili bomo tudi program in vsebino zadnjega, dvanajstega poglavja *Episkopa*, ki naslavlja prihodnosti (novo)goriškega somestja.

Dogodek bo v slovenskem in italijanskem jeziku s simultanim tolmačenjem.

Dogodek v okviru projekta Episkop mejnosti: Premislek o goriških preteklostih in prihodnostih ob evropski prestolnici kulture, Nova Gorica 2025.

Romeo Toffanetti, Nathan Never, 2025
© Sergio Bonelli Editore

Romeo Toffanetti, Nathan Never, 2025
© Sergio Bonelli Editore

18.
četrtek

18.00

Tanja Srednik trio: Za božič doma

jazz večer

Tanja Srednik, vokal
Blaž Jurjevčič, klavir
Vid Bavcon, trobenta

Program sestavljajo avtorske pesmi, slovenske popevke in božični jazz standardi v slovenskih prevodih. Za svežino bodo poskrbeli novi aranžmaji, napisani posebej za ta projekt, za domačnost pa besedila v slovenščini. Večnim melodijam, kot so *Let It Snow, I'll Be Home for Christmas* in *Santa Claus is Coming to Town*, bodo svoj edinstven pečat dodali še izkušeni jazz instrumentalisti.

**Z zadnjim letošnjim dogodkom v Maksu
vam voščimo mirne praznike in srečno
2026!**

mini v
MAKSU

EPISKOP 12

Episkop je program ZRC SAZU, ki v okviru GO! 2025 osvetljuje mnogotere preteklosti, raznolike sedanjosti in možne prihodnosti Goriške.

GO(ODBYE) 2025!

Kaj ostane, ko cirkus odide iz mesta? Mesec december bo posvečen razmislekom o dosežkih, izzivih in zapuščini projekta Evropska prestolnica kulture v Novi Gorici in Gorici. Razmišljali bomo, kako je EPK vplival na doživljanje somestja in ustvarjal možne prihodnosti, ter razpravljali o vlogi in nadaljnjem razvoju projekta na evropski ravni.

Kuratorja meseca: Jaro Veselinovič in Saša Poljak Istenič (ZRC SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje)

Knjigarna kavarna MAKS. Delpinova 12. 5000 Nova Gorica
05 700 19 27 · knjigarna.maks@zrc-sazu.si
oblikovanje: Nika Zuljan

december 2025